

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

na rokovanie HSR SR dňa 3.11.2025

Návrh zákona o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o obchodnom registri)

1. Postoj APZD

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho na ďalšie legislatívne konanie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD uplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní 2 zásadné pripomienky. 1 pripomienka bola akceptovaná a 1 pripomienka čiastočne akceptovaná. Rozpor nepretrváva.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Cieľom návrhu zákona je **nahradiť v súčasnosti platný a účinný zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obchodnom registri“).

Všeobecné ustanovenia o obchodnom registri (OR SR)

- OR SR vedú registrové súdy – mestské súdy (BA, KE), okresné súdy BB, NR, PO, TN, TT a ZA
- Okresný súd Žilina je aj registrovým súdom pre s r. o., zahraničné PO a pobočky zahraničnej PO založené zjednodušeným spôsobom
- údaje a dokumenty uložené v zbierke dokumentov sú bezplatné a **budú použiteľné na právne účely**; nebude potrebné ich pred orgánmi verejnej moci a v obchodnom styku preukazovať
- užívateľ bude mať prístup **nielen k zapísaným údajom, ale aj k „zdrojom“ týchto zapísaných údajov**, t. j. k dokumentom, ktoré sa ukladajú do zbierky dokumentov
- zákon dáva predpoklad, že zverejnením údajov o nich tretie strany vedia (ak nepreukážu inak)
- do OR SR sa zapisujú (pričom zákon ďalej ustanovuje upravený rozsah týchto údajov)
 - o PO založené podľa Obchodného zákonníka
 - o PO založené podľa práva EÚ

- PO zriadené podľa zákona
- štátne podniky
- organizačné zložky slovenskej PO
- pobočky zahraničnej PO
- zákon ďalej ustanovuje rozsah zapisovaných údajov o fyzických osobách a právnických osobách, ktoré sú v postavení štatutárneho orgánu alebo v postavení jeho člena
- ustanovuje sa rozsah údajov o konečnom užívateľovi výhod (a je širší ako pri údajoch o FO)
- zákon upravuje rozsah zapisovaných údajov pri zrušení, výmaze a neplatnosti spoločnosti, likvidácii, konkurze a reštrukturalizácii, nútenej správe, uložených trestoch, zmene právnej formy a premene
- návrh definuje obsah zbierky dokumentov t.j. **dokumentov ukladaných do zbierky, pričom sa ukladajú v elektronickej podobe** (ak to povaha či veľkosť dokumentu neumožní zverejniť sa dôvod)
- dokumenty sa ukladajú vyhotovené v štátnom jazyku, v cudzom jazyku s overeným prekladom a aj cudzojazyčné znenia dokumentov, ak sú vyhotovené v úradných jazykoch štátov EHP
- precizujú sa konania vo veciach obchodného registra, ktorých dôsledkom môže byť zápis, zmena alebo výmaz zapisovaných údajov o zapisovaných osobách

Konania o veciach obchodného registra

- po novom **bude môcť prvozápis a zmenu zápisu vykonať len príslušný registrátor – notár** (prechodne do 30.7.2027 stále aj registrový súd, potom už nie)
- **notár bude oprávnený aj na výkon osobitného zosúladenia** a na opravu zapísaných údajov - ak tak vyplynie z jeho registračnej činnosti alebo na pokyn registrového súdu
- registrový súd bude zodpovedný za rozhodnutie v prípade námietok proti odmietnutiu vykonania registrácie, výmazy zapísaných osôb z obchodného registra, zosúladenia a zmeny

Registrácia

- cieľ ustanovení sa v zásade neodkláňa od súčasnej úpravy registrácie
- precizuje sa, že **v prípade zastúpenia pri registrácii môže byť plnomocenstvo udelené iba advokátovi, notárovi alebo fyzickej osobe, ktorá je zamestnancom splnomocniteľa**
- v určitých prípadoch je možné registráciu podať prostredníctvom jednotného kontaktného miesta
- po novom do ustanovení o prieskume pred registráciou dopĺňa aj možnosť osobitného prieskumu:
 - **prieskum obchodného mena alebo názvu** pre zamedzenie podvodných spoločností vydávajúcimi sa za štátny či verejný orgán, s cieľom vyvolať zámenu

- prieskum rozhodnutia o vylúčení zapisovaných FO z registra diskvalifikácií
- vykonanie registrácie:
 - pri splnení podmienok do 2 pracovných dní od doručenia návrhu (pri výzve na doplnenie do 15 dní odo dňa ich doplnenia)
 - pri zápise premeny do 5 pracovných dní od doručenia návrhu
 - pri cezhraničnej premene do 21 dní od doručenia návrhu
 - pri výmaze zanikajúcej spoločnosti a zápis spoločností vzniknutých splynutím alebo rozdelením k tomu istému dňu
 - výmaz zanikajúcej spoločnosti a zápis zlúčenia alebo rozdelenia spoločnosti zlúčením pri nástupníckej spoločnosti sa vykoná k tomu istému dňu
- o vykonaní registrácie sa navrhovateľ upovedomí a na tento účel sa mu odošle alebo vydá potvrdenie o vykonaní registrácie a výpis z obchodného registra
- v prípade nevykonania registrácie registrátor vydá oznámenie o odmietnutí vykonania registrácie

Zosúladenia

- ustanovenia o všeobecnom zosúladení (dosiahnutie zhody zapísaných údajov so skutočným právnym stavom) sú úpravou, ktorá výrazne kopíruje existujúce konanie o zosúladení údajov
- zavádza sa **osobitné zosúladenie** t.j. automatizované dosiahnutie zhody údajov v OR SR s inými zdrojmi
- návrh zákona ďalej upravuje spôsob opravy chýb a zrušenie zápisu údajov

Konanie o zmene alebo o výmaze z osobitných dôvodov

- konaním sa má dosiahnuť **aktuálnosť zapísaných údajov o zapísanej osobe na základe systému prepojenia centrálnych registrov, obchodných registrov a registrov spoločností**
- prepojenie sa vykonáva v zmysle Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2021/1042 k smernici EPaR (EÚ) 2017/1132 (technické špecifikácie a postupy pre systém prepojenia registrov) a na základne právoplatného rozhodnutia súdu či konania, ktoré je podkladom na výmaz
- výmaz zapísanej osoby sa vykoná registrový súd z vlastného podnetu napríklad pri právoplatnom rozhodnutí súdu:
 - o zamietnutí, zastavení či zrušení konkurzu
 - o uložení trestu zrušenia PO pri porušení ustanovení zákona o trestnej zodpovednosti PO
 - o výmaze z OR SR bez likvidácie

- o pri porušení Exekučného poriadku
- ďalšie ustanovenia popisujú postupy pri zmene a výmaze zápisu pri pobočke slovenskej právnickej osoby a pri pobočke zahraničnej právnickej osoby

Registrátor

- zavádza sa postavenie **notára ako registrátora**
- na dosiahnutie rýchlosti a efektivity konania **sa zavádza náhodný výber registrátora**

Ďalšie zmeny v zákone

- do zbierky dokumentov sa ukladajú dokumenty v súvislosti s konaniami vo veciach obchodného registra tak, aby bola zabezpečená ich publicita voči tretím osobám
- dokumenty do zbierky ukladá registrový súd bezodkladne, registrátor (notár) iba po vykonaní registrácie
- **po uložení dokumentov do zbierky dokumentov sa považuje dokument za zverejnený**
- upravuje sa rozsah **osobných údajov, ktoré nemožno zverejniť**
- údaje zo zverejneného obsahu výpisu z obchodného registra registrový súd poskytne do 7 dní daňovému úradu, orgánu štátnej štatistiky, centrálnemu depozitáru cenných papierov a pod.
- upravuje sa **oprávnenie orgánov verejnej moci nahliadať do dokumentov v OR SR** a to vrátane dokumentov, ktoré nie sú uložené do zbierky dokumentov a **vyhotovovať si z nich odpisy**

Register rezervovaných obchodných mien

- **zavádza sa možnosť rezervácie obchodného mena spoločnosti a družstva**
- pôjde o **verejný register** v pôsobnosti Okresného súdu Žilina ako súčasť informačného systému obchodného registra
- návrh zákona definuje podmienky žiadosti o rezerváciu

Návrh zákona ďalej:

- upravuje oprávnenie registrového súdu ukladať poriadkové pokuty v prípade porušenia zákonom stanovených povinností (napr. nepredloženie dokumentov) až do výšky 3 310 eur

Upozornenia na zmeny v iných právnych predpisoch:

- zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník:

- o predkladateľ v návrhu zákona navrhuje koncepčnú zmenu, kedy sa vyžaduje forma notárskej zápisnice pri každom zakladateľskom dokumente obchodnej spoločnosti – **spoločnosti budú musieť od účinnosť návrhu zákona vypracovať svoj zakladateľský dokument vo forme notárskej zápisnice**
 - o advokát pri vypracúvaní dokumentov pre registráciu spoločnosti do obchodného registra môže zakladateľský dokument vypracovať vo forme **autorizovanej zmluvy bez potreby návštevy notára**
 - o zavádza sa oprávnenie valného zhromaždenia rozhodnúť o splnomocnencovi, ktorý je oprávnený podpísať dodatok k spoločenskej zmluve za spoločníkov
 - o na prijatie **rozhodnutia v o vymenovaní, odvolaní a odmeňovaní konateľov sa po novom bude vyžadovať vyhotovenie notárskej zápisnice o právnom úkone**
 - o v prípade, ak spoločnosť prijme rozhodnutie, v dôsledku ktorého sa mení obsah spoločenskej zmluvy, vyhotoví sa **o zmene dodatok spoločenskej zmluve formou notárskej zápisnice o právnom úkone, prípade formou zmluvy autorizovanej advokátom**
 - o zavádza sa vypracovanie **dodatku k stanovám v prípade, ak prijme valné zhromaždenie rozhodnutie o zmene obsahu stanov** (podpisuje ten člen/členovia predstavenstva oprávnení konať za spoločnosť a to formou notárskej zápisnice o právnom úkone, prípade formu zmluvy autorizovanej advokátom)
- zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní:
- o v prípade zakladania spoločnosti, ktorej predmety podnikania **sú výlučne voľné živnosti nie je potrebné získať pred prvým zápisom OR SR živnostenské oprávnenie** - to vznikne registráciou subjektom, ktorým má povinnosť ohlásenia prevádzkovania voľnej živnosti je obchodný register po vzniku právnickej osoby

Predpokladaná účinnosť: dňom vyhlásenia v zbierke zákonov